

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI 4, III. nad. — TELEFON 32-398 in 34-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. 37-338 — OGLASILA: od 12-30 in od 18-18 — Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm visine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno 100, omenitnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 25 din - Podružice: GORICA, UL. S. Pellico 1-11, Tel. 33-82

NAROCNINA: mesečna 350, četrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. — Federat. ljudska republika Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tiskarskega lista Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratiziranja inozemskih tiskov, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1-2-375 - Izdaja Založništvo tiskarskega lista D.ZOZ-Trst

Sestava Segnijeve tristranske vlade ne rešuje latentne politične krize

Včera j opoldne je Segni predložil Gronchiju seznam ministrov, zvečer pa so člani vlade prisegli - Predaja poslov na Kviralu - Negotovo zadržanje koncentracije - Danes prva seja vlade za imenovanje podtajnikov - V sredo se bo Segni predstavil parlamentu

ANTONIO SEGNI

(Od našega dopisnika)

RIM, 6. — Danes popoldne je na Viminulu Seelba predal poslu novemu ministrstvu predsednik Antonio Segni, ki je nekoliko poprej izročil predsedniku republike Gronchiju seznam svoje vlade. Zvečer ob 19. uri so novi ministri prisegli na Kviralu. Prvi seja nove vlade bo jutri opoldne, na njej bodo imenovali podtajnike in se ukvarjali s programsko izjavo, s katero se bo vlada prihodnje sredo predstavila parlamentu.

To so v kratkem dogodki današnjega dne, s katerimi se končuje dolgotrajna vladna kriza, ki se je dejansko začela že dolgo pred formalnim Seelbovim odstopom in je trajala več kot pol leta. Saj v tem času Seelba ni delal drugega, kot reševal vlado pred padcem. Formalno je s tem zaključeno tudi razčističevalna med strankami vladne centra, čeprav je seveda vsakomur jasno, da se je tristranski sporazum o vladnem programu večini spornih pravnih izjav, ne da bi jih rešili. Se manj pa je seveda z novo vlado razčističevalni politični položaj v Italiji.

Prav tako nikakor ni razčističeno položaj v sami demokratski stranki; revolucija koncentracije se je zavrnila kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

težko doseženi sporazum s liberali, kontrole nad notranjim ministristvom (in s tem nad politično) se držijo demokratski kot klop, glede obrambnega ministristva pa je prišlo baje do protestnih korakov generalnega staba in večje skupine senatorjev pod vodstvom bisvega Mussolinijeva maršala, sedaj demokratskega senatorja Mesesja, očito zaradi Paolardijeve protifasistične usmerjenosti, ki jo je poskušal uveljavljati tudi v personalnih zadevah, ko je bil pod De Gasperiem obrambni minister. Naj bo kakor že — demokratsko vodstvo je po-

prejšnje razmerje ministrov. Kot v prejšnji vladi, imajo tudi zdaj socialni demokrati štiri, liberali tri ministrstva. Edina sprememba pri delegaciji PRDI v vladi je ta, da je izpadel dosednji finančni minister Tremelloni, ki ga je nadomestil demokristjan Andreotti, v zameno pa so socialni demokrati dobili prosvetno ministristvo, ki ga bo vodil Paolo Rossi, dosednji predsednik poslanske skupine PSDI in večni socialdemokratski kandidat za vse močnejše funkcije od predsednika republike do predsednika poslanske skupine. Pri liberalcih je Villabruno v ministristvu za industrijo zamenjal Cortese, ki je tesneje povezan s političnim tajnikom PLI Malagodiem. Govori se, da se je Villabruno umaknil iz vlade tako zaradi nesoglasij z Malagodijem kot zaradi petroleja, nasprotoval je zadržanju vlade, da se smejo izdajati koncesije za iskanje nafnih vrelcev, še preden bo parlament odobril ustrezen zakon.

Večje so spremembe med demokristjanskimi ministristvi. Poleg tega, da sta v vladi prišla dva zastopnika notranje opozicije, je opazen tudi vdor mlade demokristjanske generacije vanjo. Med novimi ministristvi imajo Colombo 35 let, Andreotti 36. Moro, dosednji predsednik demokristjanske poslanske skupine 39. Notranji minister je postal Tambroni, ki velja za Seelbovega prijatelja in zagovornika njegovih metod močne priprave v političnih zadevah. Znan je Tambronijska vloga pri urejanju stavke pristaniških delavcev v Genovi. Doslej je bil Tambroni minister za trgovsko mornarico.

Kolikor strankam in skupinam v strankah ni bilo ustreženo z razdelitvijo ministrskih stolčkov, ni moral Seelba poskušati zadovoljiti z razdelitvijo podtajniških mest. Vodila odbora obeh demokristjanskih parlamentarnih skupin sta mu danes zvečer predložila seznam svoje kandidaturi.

Popoldne je novi ministristvi predsednik Segni s ostalimi demokristjanskimi ministristvi obiskal Fanfanija na glavnem sedežu Krščanske demokracije in na Piazza del Gesu. Sestanku so prisostvovali tudi člani vodstva stranke.

Prva reakcija izvenvladnih strank je prišla od monarhistov, in sicer Laurove skupine. Resolucija izvršnega odbora PMP govori o novem dresu vlade na poziciji, ki so nevarne za državo, kar da je posledica snapka, ki so jih zagrešili tudi desni krogi v preteklosti. Zato vabi PMP vse nacionalne in delovne sile na sestane, na katerem bi se dogovorili o skupni akciji za zajezitev marksistične, demokratske in parazitske nevarnosti.

A. P.

Figl in Kreisky pojdeva v Moskvo

DUNAJ, 6. — Avstrijski zunanji minister Figl in podtajnik v zunanjem ministristvu Kreisky bosta v kratkem odpotovala v letalom v Moskvo, kjer bosta nadaljevala avstrijsko-sovjetske gospodarske razgovore, ki so se začeli 1. junija. Verjetno bosta Figl in Kreisky odpotovala konec tega tedna. Gospodarski razgovori se tičejo sklenitve trgovske pogodbe med obema državama in plačil, ki jih Avstrija dolguje Sovjetski zvezi na podlagi državne pogodbe. Ta pogodba dolga, da mora Avstrija izročiti Sovjetski zvezi 10 milijonov ton surovega petroleja v desetih letih in za 150 milijonov dolarjev avstrijskih proizvodov v šestih letih v zameno za bivačo, demsko imetje v Avstriji. Zdi se, da so med pogajanjimi v Moskvi nastale težave zlasti glede avstrijskega petroleja.

Na tiskovni konferenci, katere se je udeležilo okrog 50 domačih in tujih novinarjev, je Kreisky ugotovil, da sta s predsednikom republike poročila o pomenu mednarodnega pomena in medsebojnih odnosov. Srečen sem, je poudaril Kreisky, da se naš pogled strinjajo in da so zelo podobni. V zvezi z ženevsko konferenco je Kreisky izrazil upanje, da bo prišlo do dobrih rezultatov, čeprav ni mogel pričakovati, da bo ta konferenca rešila vseh svetovnih vprašanj. Tudi majhen napredek bi bil zelo važen za razvoj mednarodnega položaja, je dodal.

Nemško vprašanje je treba rešiti z združenjem Nemčije in s sporazumom vseh zainteresiranih sil. «Mi smo zainteresirani na rešitvi nemškega vprašanja, je ugotovil Kreisky, ker je to življenjsko vprašanje Evrope, toda mi se izogibamo izražati mnenje o evropskih vprašanjih in se vmešavati v ta vprašanja, kjer so drugi bolj zainteresirani. Dodal je, da je med bivanjem v Moskvi dobil vtis, da želi sovjetski voditelj razumno rešitev nemškega vprašanja in drugih vprašanj. Vloga združenih narodov bi se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

se po Kreiskyevem mnenju po-

Predsednik ljudskega odbora v Beogradu Miloš Minić izroča Nehruju diplomu častnega meščana Beograda.

Jugoslovansko-indijski razgovori končani s podpisom skupne deklaracije

Dokument bo objavljen ob enem v Beogradu in Novem Delhiju 8. julija - Dogodki zadnjega časa potrjujejo pravilnost postavk delhijske deklaracije Tito-Nehru - Konferenca štirih ima upanje na uspeh, če bodo širje državniki začeli razgovore z medsebojnim zaupanjem in željo po miru - Nehrujeva tiskovna konferenca na Brionih

BRIONI, 6. — Danes so se na Brionih končali razgovori, ki so se pričeli 3. julija v Beogradu, s podpisom skupne deklaracije, ki bo objavljena istodnevno v Beogradu in Novem Delhiju 8. julija. Po vseh iz dobro obveščenih krogov so se ti razgovori končali s popolnim sporazumom in enotnim gledanjem na mednarodna vprašanja. Premier Nehru in predsednik Tito sta ugotovila napredek v pogajanjih indijsko-jugoslovanskih odnosov po delhijski deklaraciji, ki se manifestira z vrsto dogodkov, med katerimi spada banduška konferenca, obiski Nehruja v slovenski zvezi, obisk sovjetskih državnikov v Beogradu, podpis avstrijske državne pogodbe, ki vsi potrjujejo pravilnost postavk delhijske deklaracije. Jugoslovanski in indijski državniki so zato prepričani, da se nadaljnji napredek v razvoju in utrjevanju miru lahko doseže samo z medsebojnim zaupanjem in željo po miru, ki so se prijelili do uspeha.

S tega vidika sta predsednik Nehru in Tito proučili tudi sklenitve konference štirih, ki daje upanje na uspeh, kolikor bodo štirje državniki pričeli razgovore v ozračju medsebojnega zaupanja in z željo, zagotoviti mir v svetu. V tem ozračju bo mogoče načeti pravilno reševanje vprašanja Formoze, nemškega vprašanja in drugih problemov Evrope in Azije.

Po razgovorih, ki so se končali danes predpoldne ob 11. uri, je predsednik republike maršal Tito sprejel skupno indijskih novinarjev. Predsednik Tito je v enournem razgovoru odgovarjal na vprašanja o razvoju Jugoslavije in o mednarodnih vprašanjih.

Na tiskovni konferenci, katere se je udeležilo okrog 50 domačih in tujih novinarjev, je Nehru ugotovil, da sta s predsednikom republike poročila o pomenu mednarodnega pomena in medsebojnih odnosov. Srečen sem, je poudaril Nehru, da se naš pogled strinjajo in da so zelo podobni. V zvezi z ženevsko konferenco je Nehru izrazil upanje, da bo prišlo do dobrih rezultatov, čeprav ni mogel pričakovati, da bo ta konferenca rešila vseh svetovnih vprašanj. Tudi majhen napredek bi bil zelo važen za razvoj mednarodnega položaja, je dodal.

Nemško vprašanje je treba rešiti z združenjem Nemčije in s sporazumom vseh zainteresiranih sil. «Mi smo zainteresirani na rešitvi nemškega vprašanja, je ugotovil Nehru, ker je to življenjsko vprašanje Evrope, toda mi se izogibamo izražati mnenje o evropskih vprašanjih in se vmešavati v ta vprašanja, kjer so drugi bolj zainteresirani. Dodal je, da je med bivanjem v Moskvi dobil vtis, da želi sovjetski voditelj razumno rešitev nemškega vprašanja in drugih vprašanj. Vloga združenih narodov bi se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

se po Nehrujevim mnenju po-

večala s sprejemom Kitajske in drugih držav.

Na vprašanje nekega inozemskega novinarja, ali se strinja s predsednikom Titom o politiki in ciljih sovjetskih politikov, je Nehru odgovoril, da je po njegovem mnenju Tito v boljšem položaju, da to oceni, kot pozna njihov jezik. Toda če gre za splošno politiko in tolmačenje sovjetske politike, tedaj je najina presoja zelo podobna, je poudaril Nehru.

Neki inozemski novinar je opozoril premiera Nehruja, da on olosoja kolonializem in slojenje narodov, in ga vprašal, ali se to nanaša tudi na tlačenje baltičnih narodov. Nehru je odgovoril: «To moje stališče se nanaša na vsako državo in za vse primere, kjer obstaja tlačenje. Toda za dežele, ki jih ne poznam, ne morem izražati mnenja. Nehru je dejal, da je on odločno proti vsaki obliki tlačenja, toda da kot odgovoren politik in predsednik vlade ne želi govoriti posamezno o kolonialnih silah, ker se točno ve, katere države so kolonialne sile. Ugotovil je, da se ne želi ravnanj kot politični agitator, ki je vedno pripravljen glasno kritizirati, temveč da kusa kot predsednik vlade vedno najti način za sporazumevanje, tudi z državami, s katerimi se ne strinja. Dodal je, da sodi, da na ta način najbolje služi cilju, t. j. ukinitvi tlačenja kolonialnih ljudstev.

Nehru je nadalje poudaril, da se je med potovanjem po Aziji in Evropi prepričal in videl, kakšne razlike obstajajo med narodi in državami, ne samo politične in kulturne, temveč tudi gospodarske, da se je prepričal, da se lahko nadalje razvijajo samo s tem, da se drug od drugega uče in medsebojno sodelujejo. Indija ne želi nikomur dajati nasvetov, ker ima sama dovolj lastnih problemov. «Jaz ne želim nikomur vsiljevati svojega mišljenja, je rekel Nehru in dodal, da njegovo mišljenje odgovarja ideji: «Živi in pusti drugim živeti».

Na koncu se je Nehru zahvalil jugoslovanskim voditeljem in ljudstvu za prijetni sprejem jugoslovanskega ljudstva, po Nehrujevih besedah vitalno ljudstvo, ki z velikimi napori gradi svojo državo in dviga življenjsko raven. Za dosego tega cilja Jugoslavija vroče želi mir, je poudaril Nehru.

Predsednik republike in njegova propra sta priredila nocoj premieru Nehruju poslovnico večerjo. Nehru odhaja jutri zjutraj v letalom iz Pulja v Rim.

Nenni Nehruju

RIM, 6. — Pietro Nenni je poslal premieru Nehruju pred njegovim obiskom v Rimu naslednje brzojavke: «Prosim Vas, gospod ministristvi predsednik, sprejmite najboljšo želje italijanskih socialistov ob Vašem kratkem bivanju

Washington, 6. — Nehrujev poseben odposlanec Krishna Menon je danes popoldne obiskal predsednika Eisenhowerja. Razgovor, ki je trajal petnajst minut, sta prisostvovala ameriški državni tajnik Foster Dulles in indijski poslanik v Washingtonu Mehta.

Po razgovoru je Menon izjavil, da je bil zadovoljen s pregledom, ki mu je ameriški predsednik izročil poslanico o prijateljstvu za Nehruja, s katerim se bo on sestal pojutrišnjem v Londonu.

Menon je dodal, da je bil srečen, da se je lahko ponovno sestal s predsednikom Eisenhowerjem, s katerim se je razgovarjal o vprašanjih skupnega interesa.

«Ne dvomim, je nadaljeval Krishna Menon, da bodo razgovori, ki sem jih imel v Washingtonu, prispevali k zmanjšanju mednarodne napetosti, zlasti na Daljnem vzhodu.

Zatem je Menon izjavil: «Upati in želim, da bo po poslanstvu predsednika Eisenhowerja, s katero Sovjetska zveza razpolaga v svetu ZDA gredo v Zenevo z velikim upanjem, toda to upanje mora najti bolj prijemljivo hrano, da bo mogoče od nje kaj pričakovati.

Predsednik je nato govoril o razorožitvi in je izjavil, da želi ZDA najti rešitev tega vprašanja. Izrazil je mnenje, da bodo o zadevi govorili v Zenevi in da se bo lahko našla ugodna rešitev, samo ko bo

zavladalo zaupanje med narodi.

Na vprašanje nekega novinarja je izjavil, da ni pričakovati, da bodo na ženevski konferenci razpravljali o bistvu vprašanja nadzorstva nad oboroževanjem, čeprav se bo to vprašanje moralo načelno. Toda ZDA ne bodo tedaj pripravljene sponzorirati, kakšne vrste nadzorstva bi sprejele. Na konferenci se bo lahko določil organizem, ki bo pripravljen sprejemljive formule.

Ko je nato govoril o zapletenem vprašanju nadzorstva nad oborožitvijo, je predsednik izjavil, da je relativno lahko prikriti izdelano atomsko in klasično orožje. Kar se tiče nadzorstva nad izdelovanjem, pa je izjavil, da ni mogoče z gotovostjo določiti, da se tovarne, ki izdelujejo nevarne proizvode, ne morejo naglo v celoti ali deloma spremeniti v orožarne. Vendar pa je s tem v zvezi ena ali druga rešitev mogoča. Omenil je tudi medkontinentalne bombnike, ki jih je težko prikriti, in ki lahko prevzajajo atomsko orožje iz ene države v drugo. «Lahko se predvideva, je dodal, prikrit prenos modernega orožja iz ene države v drugo, toda v takem primeru bi nastal alarm in to bi pomenilo napoved vojne. Zaključil je z izjavo, da se morajo ZDA truditi, da ne pripejajo k mednarodni pomirnosti, zato da bosta zavladala zaupanje in mir.

TUDI ZA MALTO bo sklicana konferenca

Britanska vlada se bo posvetovala s predstavniki ostalih strank glede novega položaja otoka - Konferenca o Cipru bo avgusta?

LONDON, 6. — Kakor javljajo agencije, bo konferenca med angleškimi, grškimi in turškimi predstavniki o Vzhodnem Sredozemlju in o Cipru verjetno avgusta v Londonu. Predstavnik Foreign Office je namreč izjavil, da ni verjetno, da bo konferenca julija, ker mora MacMillan oditi na ženevsko konferenco skupno z Edenom. Prav tako je dejal, da ni verjetno, da bi se MacMillan takoj po Zenevi udeležil novih konferenc med zunanjimi ministristri štirih velesil.

Med raznimi rešitvami v zvezi s Ciprom, ki se v Londonu omenjajo, so sledeče: angleško - grški kondominij; dvojno državljanstvo za ciprski prebivalci; visoki tristranski svet, ki bi upravljal otok.

Tudi v zvezi z Malto se je dalje vodilo razgovori z delegacijo tega otoka. Predsednik vlade Eden je danes v spodnji zbornici sporočil, da je vlada sklenila sklicati konferenco vseh političnih strank, na kateri naj bi razpravljali o predlogu, da bi Malta imela svoje predstavnike v britanskem parlamentu.

Voditelj opozicije Attlee je izjavil, da je zelo zadovoljen s tem predlogom in je priporočil naj se z njegovo izvedbo vlada požiuri.

Eden je ob sporočitvi vladnega sklepa o sklicanju konferencie izjavil, da je med razgovori malteški ministristvi predsednik Mintoff predlagal tesno povezavo Malte z Združenim kraljestvom. Dodal je, da je vlada ugodno sprejela to pobudo. «Z ustavnega stališča, je dodal Eden, se med drugim predlaga, naj bo Malta, čeprav naj ohrani svojo zakonodajno skupščino, v bodoče zastopana v angleškem parlamentu. Vlada je mnenja, da morajo vsi sektorji javnega menia, ki so zastopani v parlamentu, imeti možnost, da obrazložijo svoje stališče o tem. Zato predlagamo sklicanje konference, na kateri naj bi bile zastopane vse politične stranke v parlamentu, zato da se razpravlja o ustavnih vprašanjih, ki so povezane s temi predlogi. Konferenca naj bi bila med političnimi parlamentarnimi pooblaščenimi in nanjo bi morali biti povabljeni kot svetovaleci predstavniki političnih strank v zakonodajni skupščini Malte.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se ga je udeležilo okrog 300 delegatov iz 14 držav. Poleg poročila o finančnem položaju, proračuna za prihodnje leto in spremeni statuta, je kongres sprejel več resolucij.

BEograd, 6. Danes se je v Zadru končala kongres mednarodne federacije mladih združenj, ki se

V BORBI ZA DEMOKRATIČNE SVOBOŠČINE V TOVARNAH

Proti diskriminaciji in nameščanju

Delodajalci kršijo zakon od 29. aprila 1949, ki ureja nameščanje brezposelnih. Od 8000 občinskih namestitvenih komisij so jih do sedaj ustanovili le 300. »Družbe za prodajo delovne sile« - Poimenska zahteva, pravilo; številčna zahteva, izjema

Ce je danes nujno potrebno boriti se proti politični diskriminaciji, ki jo italijanski monopolisti ujavajo v notranjem življenju tovarne in v odnosu med delodajalci in delavci, se enako nujnost postavlja tudi vprašanje sindikalne in politične borbe za demokratično in pravično namestitveno brezposelnega delavca, odnošna za to, da se odpravijo ista kršitve zakona od 28. aprila 1949, št. 264, ki ureja nameščanje brezposelnih delavcev. Tudi ta borba spada v okvir splošne sindikalne in politične borbe za spoštovanje pravic delavcev v tovarnah in za splošne demokratične svoboščine, ki jo je pokrenila Splošna italijanska zveza dela.

V zvezi z vprašanjem namestitve brezposelnih delavcev je CGIL sklicala prejšnji teden zborovanje, kjer so obravnavali ta vprašanja, ugotovili sedanje nezadovoljivo stanje na tem področju in postavili zahtevo, da se dosledno izvajajo zgoraj omenjeni zakon, hkrati pa, da se izpolni na podlagi ustreznih popravkov, ki jih je v obliki zakonoke očitno CGIL nedavno predložila parlamentu.

Sedaj, vsaj v teoriji, ureja nameščanje brezposelnih delavcev zgoraj omenjeni zakon, ki je stopil v veljavo 6. junija 1949. Ta zakon je že tam po sebi pomanjkljiv, vsi zaveda pa postane še težja, ker se vsak dan krši. Številna zahteva po delovni sili, ki bi po zakonu morala biti pravilo, je redka izjema; pravilo pa je postala poimenska zahteva, kar predstavlja, v delu z razmeroma ogromnim številom brezposelnih, močno diskriminacijsko orodje v rokah delodajalcev, ki se ga tudi redno poslužujejo. Tudi pravilo, da se je treba pri nameščanju brezposelnih delavcev posluževati občinskih imen, kar pomeni, da se ne namestitvenih komisij, se ne spoštuje, razen v redkih izjemnih primerih.

Na čelu kršilcev zakona so teveda v industriji podjetja IRI in monopoli; v teh podjetjih se poznajo imena brezposelnih delavcev, ki so bili prej v delu, in jih s pomočjo številnih političnih, sindikalnih, strokovnih in drugih vplivov, ki jih imajo na voljo, uspešno namestitveno brezposelnih delavcev. Tako so nastale številne »družbe za prodajo delovne sile«, ki dobivajo delovno silo po znatno nižji ceni kot jo določajo obstoječe sindikalne tarife, postopoma pa celo zahtevajo nagrado v denarju (do 20.000 lir) za to, da preskrbijo zaposlitev. Mnoga podjetja se obračajo na te »družbe« kadar potrebujejo novo delovno silo. Tako dela tudi FIAT, ko potrebuje čistilke in osebe za vzdrževanje naprav, od katerih jih pozneje nekaj zaposli.

PREJELI SMO

»EKONOMSKA REVIZIJA«, glasilo Zveze ekonomistov Slovenije, Ljubljana, leto VI - številka 1 - 1955. Uredništvo in uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva 27. I. Letna naročnina za izposojeno 1955. V reviji so med drugim objavili: PREDKAPITALIZACIJA, Roman Modic; KEMICA INDUSTRIJA V SLOVENIJI, Tone Klemenčič; USTANOVITELJ EKONOMSKIH INSTITUTOV, Franjo Baš; IZ ZGODOVINE PREDKAPITALIZACIJE, Idrice, Lj. Hren; RUDARSTVO IN SLOVENIJA, K. Zdenka; Leto 1955, številka 1, Ljubljana, Erjavčeva 12. Letna naročnina 540 din. Kromaj dola izide štirikrat na leto.

Kaj praviš k temu?

Kot javlja ameriška agencija Associated Press, so v ZDA že do sredine junija leto izdelali 4 milijone avtomobilov. To pomeni, da bo do konca leta, v kolikor se brzina proizvodnje nadaljuje s tako naglico, v ZDA izdelani vrgli na trg 382.570.000 avtomobilov, kar je za 10 milijonov avtomobilov več kot v istem obdobju lanskega leta.

Clovek izide dnevno iz svojega telesa okrog 300 g vode več, kot pa jih - če živi redno - prejme vase. To obliki jedil in pijače. To zaradi tega, ker se voda s telesa izloča v uravnoteženosti iz kisika. Naše telo jemlje iz hrane vsakega meseca s kisikom iz zraka, s čimer si samo zagotavlja potrebno količino vode. Tako napravi nase te-

proizvodnji. V podjetju Rhodiatoce, last Montecatini, ki je nastalo pred manj kot dvema letoma, sprejemajo delavce po kvalifikacijskem testu; po testu jih odpuščajo o obljubo, da bodo sprejeti na delo poimensko kot kvalifikirani delavci; medtem pa Montecatini poizveduje o njihovem političnem prepričanju; kdor je le malo osumljen, da simpatizira z naprednim delavskim gibanjem, ne dobi zaposlitve. Uprava državnih železnic je zaposlila kar 30.000 ljudi s posredovanjem zgoraj omenjenih »družb«. Krajne keramične industrije v Sasso (Modena) so zaposlile 250 novih delavcev brez posredovanja namestitvenega urada, Possestovo B.P.D. v Colferaiju je najelo 2000 poljskih delavcev za manjšo mezo s prištankom urada za delo v Rimu. Z natevanjem podobnih primerov bi mogli nadaljevati.

Pri vsem tem nosi delno odgovornost tudi vlada; naj omenimo le, da je bilo do se-

daj ustanovljenih le 300 občinskih namestitvenih komisij, ki jih zgoraj omenjeni zakon iz leta 1949 predvideva, za vseh 8000 občin; in kjer je obstajalo, se sestajajo ob osebnih, deležih župnika in karabinjerkega maršala, tako da moremo reči, da so župnike, karabinjerske postaje in sedeži demokratske stranke postali dejanski namestitveni uradi. Brez njihove odobritve je težko dobiti zaposlitev.

Sprito tako nevdružnega stanja, CGIL poziva vse delavce, da se z doslednostjo in vztrajnostjo bore za naslednje upravičene zahteve:

1. V vseh občinah naj se ustanovijo občinske namestitvene komisije;
2. povečati naj se število delavskih zastopnikov tako v sredinski komisiji, kakor v pokrajinski komisiji;
3. občinski in pokrajinski komisijam naj se prizna, da imajo pristojnosti, kakor jih imajo komisije za delovno silo v poljedelstvu;

4. srednji komisiji in po-

krajinskim komisijam naj se prizna pristojnost odločanja glede prizivov delavcev in da se za pokrajinske komisije določijo turnusi in prednostna lestvica glede zaposlitve;
5. izvajati naj se načelo enakosti in obvezne namestitve za vse kategorije in vedno s številčno zahtevo;
6. objaviti naj se seznam brezposelnih po prednostni lestvici in po gmohtnem stanju družine brezposelnega, kakor je določeno po zakonu in kakor spada v pristojnost občinskih komisij;

7. namestitveni službi pri posebnih kategorijah naj pod nadzorstvom državnega namestitvenega urada opravljajo zainteresirane kategorije; odpraviti naj se pogodbe na določeno dobo in notranji poddelniški zakupi;
8. med stavkami naj se prekinje nameščanje brezposelnih, da se namestitveni uradi ne bi spremenili v stavkovske agencije;
9. strogo naj se kaznujejo kršilci zakona.

Evropska skupnost za premog in jeklo ovira za razvoj posameznih gospodarstev

V dosednji praksi so v delovanju te mednarodne organizacije imeli odločilno vlogo predvsem strateški in politični interesi - Kaj sedaj, ko se v svetu uveljavlja pomirjevalni duh?

Pred kratkim je prišlo do zanimivega dogodka, ki je močno pritegnil mednarodno pozornost. Gre za sestanek Sveta ministrov Evropske skupnosti za premog in jeklo. Na tem sestanku, ki so se ga udeležili vsi član omenjene skupnosti: Francija, Zahodna Nemčija, Belgija, Nizozemska, Luksemburg in Italija, je bil sprejet sklep, po katerem naj bi prišlo do splošne gospodarske združitve deležnikov omenjene organizacije. Ta sklep pa predvideva ne samo popolno odpravo vseh omejitev glede uvoza, marveč tudi odpravo carinskih tarif in ustanovitve skupnega tržnice.

Ze sam ta sklep dokazuje, da je prišlo v mednarodnih odnosih do velikih sprememb. Doslej je proces evropske integracije vršil po dokaj napredni poti, kakaj vsa časovna in politična odločila vloga strateški in politični interesi. V kolikor so prihajali do izraza tudi gospodarski interesi, so bili ti podrejeni strateško-političnim. Najbolji dokaz za to je prav način, kako je prišlo do ustanovitve Evropske skupnosti za premog in jeklo. Razlogi namreč, ki so privedli do zamisli tako imenovane Schumanovega paktu, so bili politični, ne pa gospodarski.

mož in jeklo, so bili izključno politični razlogi, v najnesnejši povezavi s hladno vojno, ki je nekako pred štirimi leti dosegla svoj vrhunec. Se pred tem pa se je Zahodna Evropa združila v strateškem pogledu, a to z ustanovitvijo Severnoatlantskega pakta, katerega osnovni smoter je bila osamosvojitev ter okrepitev zahodnoevropske vojne industrije. To zaradi tega, da bi se vsaj delno moglo zadostiti potrebam po moderni oporabi tistih zapadnoevropskih držav članic Severnoatlantskega pakta, ki se zahajajo v zahodnoevropske vojne industrije. To zaradi tega, da bi se vsaj delno moglo zadostiti potrebam po moderni oporabi tistih zapadnoevropskih držav članic Severnoatlantskega pakta, ki se zahajajo v zahodnoevropske vojne industrije. To zaradi tega, da bi se vsaj delno moglo zadostiti potrebam po moderni oporabi tistih zapadnoevropskih držav članic Severnoatlantskega pakta, ki se zahajajo v zahodnoevropske vojne industrije.

je namreč poleg železne rude najvažnejši element v proizvodnji jekla.

Osnovni cilj Evropske skupnosti za premog in jeklo, ki predstavlja prvo gospodarsko obliko integracije Zapadne Evrope, je potemtakem lahko samo ta, da se poistože primerne sredstva in način za rešitev vprašanja surovin in oskrbe evropskega zapadnoevropskega tržišča za premog in jeklo.

Toda to je samo ena plat omenjenih strateško-političnih momentov, a ta je v našem primeru, namreč kar zadeva jeklo in premog, omogočila gospodarsko integracijo Zahodne Evrope. Obstaja še druga plat, ki deluje v nasprotnem smislu, se pravi, ki zavira proces integracije. Evropska skupnost za premog in jeklo je namreč organizacija z nadnacionalno značajo. Države nize članice vsaj kolikor zadeva omenjeni dve ključni gospodarski panogi, preneslo svojo suverenost na določen mednarodni organ, ki je izključno kompetenten za vse, kar je kakorkoli v zvezi z jeklom in premogom. To pa pomeni, da bi vsaka razširitev integracije na istih osnovah pomenila nadaljnje zmanjšanje kompetence vladnih držav. Od tega je lahko prišlo v pogledu jekla in premoga, to iz strateških razlogov in pod pritiskom hladne vojne. Vsako nadaljnje uveljavljanje tega tipa gospodarskega združevanja, bodisi na poljedelskem ali katerem drugem področju, pa bi prej ali slej zapeljalo na odpor pri vseh zapadnoevropskih vladah. Tako je zadnji čas praktično ves načrt glede gospodarske združitve Evrope zašel v slepo ulico in vprašanje je, če se bo v novih pogojih izboljšanje mednarodne situacije, popuščanja napetosti in prenehanja hladne vojne sploh moglo obrniti pri življenju.

S tem v zvezi se nam postavlja neka načelna vprašanja: ali je Evropa sploh potrebna združitve? Točneje: ali so za napredek in razvoj evropskega gospodarstva kot celote, zares potrebni neki skupni ukrepi, ki bi se z njimi postopno odpravila dosedanja evropska gospodarska razcepljenost ter ustvarilo enotno tržišče, kjer bi ne obstajale zunanjetrgovinske in devizne omejitve, kakor tudi ne diskriminacijski ukrepi, s katerimi vsaka država na svojem ozemlju skuša zaščititi svojo gospodarsko? Brez dvoma, da bi ustanovitev skupnega evropskega gospodarstva, kjer bi se vodila enotna gospodarska politika, pozitivno vplivala na razvoj tega gospodarstva. Toda s tem v zvezi se pred vrsto evropskih držav postavlja številno delikatna vprašanja. Kako bi se ti ukrepi integracije, v sedanjih pogojih, glede omejenih razviti, izrazili pri manj razvitih deželah? In do kakšnih ovir bi se prišlo, ko bi se med državami odpravile carinske pregrade? Trenutno se lo vprašanje ne postavlja tako ostru, ker se omenjeni ukrepi integracije nanasajo na šest industrijsko razvitih držav celinske Evrope, na dežele - članice Evropske skupnosti za premog in jeklo. Pride pa nujno na vrsto, čim se v to skupnost vključijo še ostale evropske dežele.

Edini napredni način, kako premostiti vse te težave, bi bil ta, da se s pomočjo posebne investicijske politike sistematično podpre razvoj gospodarstva v bolj zaostalih deželah. Se le, ki se zaradi tekočih politike postopno odpravljajo vse dosedanje gospodarske razlike med posameznimi evropskimi deželami, bi se lahko prešlo tudi na odpravo carin in ustanovitve enotnega evropskega tržišča, ki bi imeli najvišji proizvajalci in potrošniki enak in svobodni pristop.

Se ni znano, kako bo svet ministrov Evropske skupnosti za premog in jeklo skušal uresničiti v začetku omenjenega leta 1958. Če se namreč, ne samo kar zadeva uvoz, ampak tudi carinske tarife, in ustanoviti enotno tržišče. Morda se bo to poskušalo, kot je sicer bilo tudi doslej navada v okviru Evropske skupnosti za premog in jeklo, s pomočjo določenih kompenzacijskih fondov v korist dežel, katerih gospodarstva bi bila z uveljavitvijo omenjenih ukrepov ogrožena. Toda to bi predstavljal samo prehodno sredstvo, za nadaljnji razvoj evropske integracije na naprednih osnovah, ker bi tako bolj zaostala področja v resnici postala samo nekakšen privezek onih, ki so bolj razvita, kar bi prva samo životarila na njihov račun. Pri takem, v bistvu neenakopravnem stanju, ki bi se na ta način ustvarilo, pa bi bilo zaman govoriti o kakikoli napredni perspektivi v pogledu gospodarske in politične združitve Evrope.

Za izgraditve objektov mlekarne industrije v Jugoslaviji je predvideno v 1955 iz investicijskih sredstev 3 milijarde in 220 milijonov dinarjev. Poleg tega znaša dohodni porabi za izgraditve teh objektov še 504.000 dolarjev, ki jih je odobril UNICEF.

V nekaj mesecih bo začela poizkusno obratovati tovarna tekstila »Raska« pri Novem Sadu. Sedaj montirajo stroje, uvožene iz Zahodne Nemčije, Francije in Japonske.

V Dolu pri Ljubškem so odkrili bogata najlajšča brega in galega marmolita, ki ima na svetovnem tržišču visoko ceno.

OB DESETELETNICI ZMAGE NAD NACIFASIZMOM

SPOMNIMO se naših padlih

HEKTOR CAHARIJA rojen v Nabrežni 23. 8. 1923 umorjen sept. 1944 od Nemcev

MARIO PERGAR rojen v Zgoniku 18. 9. 1925 padel jan. 1945 pri Mostarju

LEO PENTIC rojen v Splitu 12. 4. 1924 padel 12.12.1944 na Hrvaškem

BORIS GRUDEN rojen v Zgoniku 18. 9. 1925 padel 14. 10. 1944 (Gorjansko)

SILVANO TOFFOLUTTI rojen v Trzinu 24. 12. 1920 padel 23. 6. 1944 pri C. vrhu

MILOVAN BRZAN rojen v Smilju 3. 3. 1923 padel 2. 10. 1943 v Istri

JERMAN GERLANC rojen v Trstu 3. 8. 1943 padel 13. 3. 1944 v Istri

ANTON ZAFRAN rojen v Rimanjih 3. 5. 1914 padel 12. 3. 1944 v Suhi krajini

BRUNO GERLANC rojen v Trstu 26. 6. 1912 umorjen 21. 9. 1944 v Rizinju

MARCEL STANCIC rojen v Trstu 22. 1. 1927 umrl 15. 2. 1945 v taborišču

TULLIO MOLINARI rojen v Trstu 17. 3. 1929 umrl 8. 6. 1945 - posledice vojne

DAVIDE VARDABASSO rojen 29. 11. 1917 padel dec. 1943 pri Komnu

DVA LETNA OBRACUNA V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU

Ali se tržaški Slovenci zavedamo kaj nam pomeni Dijaški dom

Prezvel me je opojen vonj cvetočih lip, ko sem stopil na vrt Dijaškega doma v Ulici Buonarroti. Na gradbišču, ki ga obkrožajo rožni in cvetoči grmi, obkroženi s stari, mizi sedel na klopi starijši dijak, očito maturant, in si polglasno ponavljala naštetih snov in od časa do časa pokukal v zvezo, ki leži odprt pred njim na mizi. Tam na koncu vrta se sprejeha drugi dijak, tudi s knjigo v roki, na klopi pod murvo je zopet tretji. Pomislil sem: ta lepi vrt in ta lišna sta gotovo najprej meje okolje za dijakovo maturacijo.

Nisem hotel motiti marljivih študentov in sem pomislil v stavbo Dijaškega doma, ki se mi je zdelala nenavadno tiha, skorajda zapuščenca. Vsa velika in živahna dijaška zveza je pa odšla na počitnice, razen maturantov teveda. Za to je dom tako prazen, da je človeku, ki je vajen ob obiskih živahnega sprejema mladine, kar tesno pri srcu. To me žene, da prestopam kar preko matura, in se vrnem v vrata, potrkam in vstopim. V pisarni sem dobil oba, upravnika in ekonomista. Rokujemo se, ponudila mi stol.

»Kaj, vidva se nimata počitnice? Pa menda ne delata maturantov tu v vrstah.«
»Matura je že davno za nama, a dela imava kljub temu dovolj,« mi odgovorja upravnik.

»Ravnokar se ukvarjava vsak s svojim obračunom,« pojasnjuje podobačje ekonom. Zdi se, da vsak s svojimi se čudim.

»Kaj ne veš, da imamo v Dijaškem domu vedno dva obračuna: enega moralnega, drugega materialnega. Moralni obračun je bolj materialna dobrota, sestavlja jo materialni obračun, jaz pa se ukvarjam z moralnim obračunom, mi pravi upravnik.

»No, in kako je s tem tvoji moralni obračun?«
»Gotovo misli na solski uspeh svojih gojencev, kaj ne?« hočem vedeti.

»Točno,« mi odvrne upravnik. »Za končni uspeh naših dijakov gre. Kako je, vprašate?«
»Dobro! Tudi s tem sem ti povedal, zato sem prišel.«
»Ves, tudi moralni obračun je mogoče delati s številkami, da, celo najbolj verni so, bolj kot splošni izrazi odobro,« zadovoljivo,« prav do-

bro, in podobno. Zato si me dobil pri številkah. Pogledaj tu, vseh slovenskih srednjih dijakov, ki jih obkrožajo solski Dijaškega doma, je bilo ob koncu leta 1929 dijakov. Od teh je izdelalo razred z uspehom 613, kar pomeni 47,9 odst. Od teh dijakov je bilo gojenec Dijaškega doma 109. Od teh je izdelalo razred 58, kar je v odstotkih 53,2. Torej vidiš, da je uspeh gojencev Dijaškega doma za nekaj odstotkov bolj kot celoten uspeh vseh sol, ki jih ti dijaki obkrožujejo. Naši gojenci so presegli odstotek pozitivnih na obeh nižjih strokovnih solah, na nižji gimnaziji, zlasti pa na učiteljski, kjer je izdelala polovica naših gojencev, medtem ko je splošen uspeh na učiteljski komaj 38 odstotkov. Od ostale polovice so bili vsi pripuščeni k maturi, razen enega edinega, ki li ma popravljalni izpit v jese-
—euc

Tedaj je upravnik vzel v roke »izveščje«, listal po njem in mi štel imena gojencev Dijaškega doma, ki so tiskani v kurzivni (povprečna ocena sedem) in v velikimi črkami (povprečna ocena vsem). Naševal mi je celo vrsto imen s takim zadovoljstvom, da govorim niti stari in novi gojenci gojencev bolj zadovoljni z uspehom kot je upravnik.

»Kaj pa materialni obračun, ali je tudi ta tako zadovoljiv?« sem poskušal zvedeti tudi o tej plati domovskega dela.

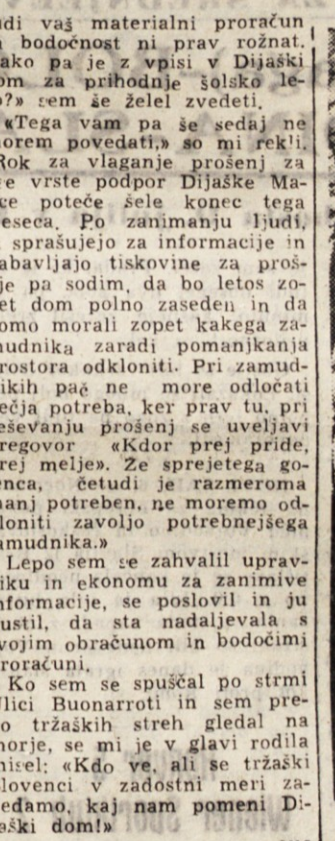
»Zal ne,« odgovoril ekonom. »Zal je vrsta na njem. Moj obračun je bolj klavrn kot upravnikov moralni obračun. Nasprotja so vedno večja. Medtem ko se izdatki višajo z zvišanjem najemnine, s povečanjem cen, nekaterim živlom je plačnina zmogljivost starejših gojencev manjša. Prav sedaj ob zaključku šolskega leta so nekateri rodilji, ki so med šolskim letom zabilježili izdatke, zaprosili za znižanje vzdrževalnine, točneje za odpis dolga na vzdrževalnino. Razumljivo, da ima tudi uprava doma dolgove. Se sreča, da so naši dobavitelji prepežljivi in da uživamo pri njih kredit. Seveda, omejen obseg je obvezna. Nujno je, da najdemo način, da uravnovesimo dohodek z izdatki.«

»Bo morala pač Dijaška Matica primakniti še kak prispevek,« sem predlagal, pa sem s predlogom takoj propadel, kajti ekonom mi je zaupal, da Dijaška Matica zaradi množičnega delovanja mogla niti v preteklem letu izpolniti nasproti Dijaškemu domu vseh obveznosti, ki jih je z rešitvijo prošnji sprejela ob začetku šolskega leta.

»In drugih virov ni?« sem se zanimal.

»No,« je povzel upravnik, »izdatno pomoč nam nudijo slovenski rudniki in lesna podjetja, ki nas brezplačno oskrbujejo s kurilom. Tudi letošnje izredno podporo v znesku 200 tisoč lir od Socialnega urada vladnega komisarata. S to podporo bomo dokončali obnovitve žimnice, ki smo jo začeli z lanskega leta, za kar je pravilni inštitut za umetnost na newyorskimi univerzi. Pri tem delu so izkopali tudi roko izredne lepote. Profesorja dr. Karl Lehmann s pravkar omenjene univerze in dr. Charbonneau, upravitelj muzeja v Louvru, si se nista popolnoma na jasnem, ali pripada ta roka Miloniki veneri ali boginji, ki jo predstavlja kip »Zmaga Tracanov«.

Letos so kanadski geologi začeli raziskavati s pomočjo helikopterja okrog 120 tisoč kvadratnih milj Arktike, kar brez dvoma predstavlja največje geološko raziskovanje, ki je bilo kdaj opravljeno. Ta izredni podvig se je začel z letos 2. maja, ko se je prvi helikopter z materialom in ljudmi odpravil na izohiščno mesto odprave.

DIJASKI DOM

OB DESETELETNICI JUGOSLOVANSKEGA FILMA

Drugi Puljski filmski festival revija jugoslovanskih uspehov

Poleg predvajanja najboljših jugoslovanskih umetniških filmov bodo na festivalu prikazali tudi triindvajset dokumentarnih filmov - Festival bo spremljala vrsta kulturnih in športnih prireditev

V soboto, 9. t. m. se bo v Pulju začel drugi filmski festival, ki je največja tovrstna manifestacija v Jugoslaviji. V Pulju se že opazja bližina tega festivala, organizacijske priprave so v že zaključni fazi. Na vsakem koraku je čutili, da se bo v soboto začela vrsta izrednih uspehov jugoslovanske kinematografije. V mnogih reklamnih kioskih so jugoslovanska filmska podjetja razstavila slike, fotografije, plakate, statistične grafike in ostale prikazne stvari. Slike filmskih izvedb, slike iz posameznih filmov opozarjajo prebivalstvo Pulja in številne turiste na največja dela jugoslovanske kinematografije.

Festival se bo začel v soboto, 9. t. m. s svečano otvoritvijo. Takoj nato bo prikazan močan film režiserja Džordja Skrigina »Ona dva« (»Njih dvojica«), ki ga je domača filmska kritika ocenila kot enega najboljših jugoslovanskih filmov. Istega dne zvečer bodo prikazali v Areni film »Mirilijon na otoku«, ki ga je režiral hrvaški režiser Bauer, izdelalo pa zagrebško filmsko podjetje »Adranfilm«.

V nedeljo je na sporedu najnovejši film makedonskega filmskega podjetja »Vardar« (»Tri pripovedke«), v torek pa bodo prikazali film, ki ga je izdelalo beograjsko filmsko podjetje »Avalan« - »Ankimiti« - istega večera bodo izvedli konkurenca prikazali tudi neki francoski film. Prikazovanje francoskega filma bo prisostvoval tudi sam avtor filma.

DIJASKI DOM

OB DESETELETNICI JUGOSLOVANSKEGA FILMA

Drugi Puljski filmski festival revija jugoslovanskih uspehov

Poleg predvajanja najboljših jugoslovanskih umetniških filmov bodo na festivalu prikazali tudi triindvajset dokumentarnih filmov - Festival bo spremljala vrsta kulturnih in športnih prireditev

Najnovejši slovenski film »Trenutki odločitev«, ki ga je izdelal »Triglav«-film, v režiji Franciska Capa, je na programu v sredo skupno z jugoslovanskim filmom »Dve jagodici«, ki ga je režiral Purša Djordjević. V četrti bodo prav tako prikazovali dva filma, ki sta bila v letu 1957 najboljši v kategoriji jugoslovanske kinematografije. V mnogih reklamnih kioskih so jugoslovanska filmska podjetja razstavila slike, fotografije, plakate, statistične grafike in ostale prikazne stvari. Slike filmskih izvedb, slike iz posameznih filmov opozarjajo prebivalstvo Pulja in številne turiste na največja dela jugoslovanske kinematografije.

Festival se bo začel v soboto, 9. t. m. s svečano otvoritvijo. Takoj nato bo prikazan močan film režiserja Džordja Skrigina »Ona dva« (»Njih dvojica«), ki ga je domača filmska kritika ocenila kot enega najboljših jugoslovanskih filmov. Istega dne zvečer bodo prikazali v Areni film »Mirilijon na otoku«, ki ga je režiral hrvaški režiser Bauer, izdelalo pa zagrebško filmsko podjetje »Adranfilm«.

V nedeljo je na sporedu najnovejši film makedonskega filmskega podjetja »Vardar« (»Tri pripovedke«), v torek pa bodo prikazali film, ki ga je izdelalo beograjsko filmsko podjetje »Avalan« - »Ankimiti« - istega večera bodo izvedli konkurenca prikazali tudi neki francoski film. Prikazovanje francoskega filma bo prisostvoval tudi sam avtor filma.

Najnovejši slovenski film »Trenutki odločitev«, ki ga je izdelal »Triglav«-film, v režiji Franciska Capa, je na programu v sredo skupno z jugoslovanskim filmom »Dve jagodici«, ki ga je režiral Purša Djordjević. V četrti bodo prav tako prikazovali dva filma, ki sta bila v letu 1957 najboljši v kategoriji jugoslovanske kinematografije. V mnogih reklamnih kioskih so jugoslovanska filmska podjetja razstavila slike, fotografije, plakate, statistične grafike in ostale prikazne stvari. Slike filmskih izvedb, slike iz posameznih filmov opozarjajo prebivalstvo Pulja in številne turiste na največja dela jugoslovanske kinematografije.

Festival se bo začel v soboto, 9. t. m. s svečano otvoritvijo. Takoj nato bo prikazan močan film režiserja Džordja Skrigina »Ona dva« (»Njih dvojica«), ki ga je domača filmska kritika ocenila kot enega najboljših jugoslovanskih filmov. Istega dne zvečer bodo prikazali v Areni film »Mirilijon na otoku«, ki ga je režiral hrvaški režiser Bauer, izdelalo pa zagrebško filmsko podjetje »Adranfilm«.

V nedeljo je na sporedu najnovejši film makedonskega filmskega podjetja »Vardar« (»Tri pripovedke«), v torek pa bodo prikazali film, ki ga je izdelalo beograjsko filmsko podjetje »Avalan« - »Ankimiti« - istega večera bodo izvedli konkurenca prikazali tudi neki francoski film. Prikazovanje francoskega filma bo prisostvoval tudi sam avtor filma.

Najnovejši slovenski film »Trenutki odločitev«, ki ga je izdelal »Triglav«-film, v režiji Franciska Capa, je na programu v sredo skupno z jugoslovanskim filmom »Dve jagodici«, ki ga je režiral Purša Djordjević. V četrti bodo prav tako prikazovali dva filma, ki sta bila v letu 1957 najboljši v kategoriji jugoslovanske kinematografije. V mnogih reklamnih kioskih so jugoslovanska filmska podjetja razstavila slike, fotografije, plakate, statistične grafike in ostale prikazne stvari. Slike filmskih izvedb, slike iz posameznih filmov opozarjajo prebivalstvo Pulja in številne turiste na največja dela

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

IZREDNA SKUPŠČINA NOTRANJNJIH KOMISIJ CRDA V TRŽIČU

Seznani bode oblasti in javnost s krivičnimi ukrepi v ladjedelnicah

Izvršni pokrajinski odbor PSDI izrazil svojo solidarnost z ladjedelniškimi delavci in jih pozval, naj bodo enotni

Notranje komisije CRDA v Tržiču so sporočile, da so imele po predhodnem dovoljenju ravnateljstva izredno skupščino med delovnim časom zaradi ukrepa ravnateljstva CRDA od sobote 2. julija proti delavcem iz dopolnilne blaginje, ki so ponedeljka 4. julija dalje ne smejo stopiti v tovarno. Ukrepi, ki so bili splošno znani, so bili v skladu s pogodbo, ki jo je podpisal odbor notranjih komisij in sindikat brez posvetovalnega ravnateljstva z notranjo komisijo kot določajo obstoječi sporazumi. Z zadnjimi naročili za gradnjo dveh ladij po 16.200 ton znašajo naročila CRDA skupno 242.000 ton, kar dokazuje še večjo krivico.

Zaradi tega so notranje komisije soglasno odločile, da bodo njihove delegacije poročale prefektu, nadzorniku za delo v Vidnu in predsedniku pokrajinskega odbora CRDA, o ostrih ukrepih v ladjedelnicah. Od preiskovalne parlamentarne komisije bodo zahtevali poročanje v ladjedelnicah, da se ugotovi položaj, ki je nastal v zadnjih dneh. V Tržiču bodo notranje komisije sklicale tiskovno konferenco, na katero bodo povabile mestne, pokrajinske in parlamentarne predstavnike. Sklicali bodo tudi pokrajinski odbor notranjih komisij vseh industrijskih pokrajin, da se določi nadaljnje stališče in da se zagnajo s položajem vse javno mnenje. O svojih korakih bodo notranje komisije obvestile.

OZKOSRČNO TOLMACENJE VOLILNEGA ZAKONA

Volilna komisija neupravičeno izbrisala iz seznamov volivce

Izbrisani volivci naj takoj zahtevajo na občinskem volilnem uradu ponoven vpis v sezname

Večina volilne komisije v Gorici je kljub nekaterim poznejšim ministrskim okrožnicam, ki tolmačijo volilni zakon (okrožnica št. 1.058, člen 2, od 7. oktobra 1947) zelo omejeno tolmačila volilni zakon, kar je dovelo do tega, da so iz volilnih list na zahtevo volilne komisije izbrisali vse tiste volivce, ki so kadarkoli v preteklosti bili pojejno kaznovani. S tem dejanjem je volilna komisija nastopila proti duhu zakona, tudi proti črki volilnega zakona in same ustave, ki priznava volilno pravico najširšim slojem prebivalstva. Volilna pravica predstavlja eno izmed osnovnih političnih pravic. Ta pravica je bila pod fašizmom italijanskemu ljudstvu odvzeta, vendar po pomenu priobrnjena s protifašistično osvobodilno borbo.

Ce upoštevanje, da nas od prihodnjih upravnih volitev ne loči niti eno leto, tedaj lahko z gotovostjo ugotovimo, da predstavlja črtanje volivcev z ničevimi pogojnimi kaznimi poskus večinske stranke, da z izkoriščanjem svojega volilnega položaja vpliva na izid prihodnjih uradnih volitev. Upravičena demokracija se k tem metodam zateka zaradi tega, ker so volivci od 7. junija, kakor tudi poznejši dogodki pokazali nezadržno napredovanje socialističnih in demokratičnih sil, česar demokratska stranka ne more preprečiti s svojo protidemokratsko in protidemokratsko politiko, ampak samo z administrativnimi ukrepi.

Izračunali so, da je občinska volilna komisija v Gorici črtala iz volilnih seznamov okoli 120 volivcev, med katerimi so tudi volivci iz slovenskega predmestja in iz mesta samega.

V skladu z zakonom ima vsak prizadeti volivec pravico do 15. novembra, to je 15 dni po dnevu, ko je vpisan v seznam s členom 9 volilnega zakona razobesiti seznam volivcev na oglasno desko, predložiti volilni občinski komisiji dokumente za ponovni vpis v seznam volivcev.

Kdor je prejel obvestilo o

izbrisu iz seznama volivcev, naj takoj odide na občinski volilni urad, kamor naj poneso izjavo o amnestiji, ki jo lahko dobi na preturi, oziroma na sodišču, kjer je bila, pač izrečena obsodba, predloži naj prošnjo na navadnem papirju ter priloži kazenski list. Kazenski list pa se dobi s prošnjo na navadnem papirju, naslovljeno na slediš naslov: Ufficio del casellario giudiziale - Procura della Repubblica.

Obvestilo

Odbor Dijaške Matice obvešča vse, ki želijo biti sprejeti v Dijaški dom v Gorici. Svetogorska ulica št. 42, kot notranji ali zunanji gojenci v solskem letu 1955-56, da morajo vložiti prošnjo na posebni list, ki ga dobijo na Assezu ZSPD v Gorici, ul. Assezu št. 1. I. najkasneje do 31. avgusta t. l.

Vsa nadaljnja pojasnila prejmejo istotam.

NARAŠČANJE MENIČNIH PROTESTOV dokaz slabega gospodarskega stanja

V letošnjem aprilu se je v gorški pokrajini v primeri 2 marcem zvišala vrednost protestnih menic za 5 milijonov lir

V aprilu letos je šlo v gorški pokrajini v protest 906 menic za 27.118.049 lir. Izdanih je bilo 11 nekritičnih čekov za 12.549.785 lir. V primeri z marcem letos se je vrednost meničnih protestov povečala za pet milijonov, v primeri s februarjem letos pa kar za celih devet milijonov lir!

Stevilo se precej visoke in prav gotovo ne govorijo v do bro goriskemu gospodarstvu, je manj pa v dobro gospodarstvo gorških družin. Primerjava meničnih protestov med marcem in aprilom v Tržiču kaže, da se je število meničnih protestov kakor tudi njihova vrednost nevarno povečala; to povečanje ni brez sleherne zveze s hudo krizo, ki jo v družinskih gospodarstvih povzročili ladjedelniški

le sindikalne organizacije ter jih pozvale k reševanju vprašanja.

Na koncu poziva sporočilo notranjih komisij delavce, naj se ukrepom ravnateljstva enotno uprejo ter zagotavljajo, da bodo na podlagi medveznega sporazuma do kraja izpolnile svojo nalogo v obrambo pravic delavcev in proizvodnje.

Odločitev tržičkega ravnateljstva Združenih jadranskih ladjedelnic, da se v dopolnilno blaginjo postavi skupno 1.400 delavcev, ni izzvala hudega ogorčenja samo med ladjedelniškimi delavci, ampak med vso gorško javnostjo. Tudi politične stranke so v zvezi s tem zadnjim nesramnim napadom ravnateljstva na delavce sprejele svoje stališče. Tako je izvršni pokrajinski odbor PSDI v zvezi z ravnanjem ravnateljstva CRDA izrazil svojo solidarnost z vsemi ladjedelniškimi delavci. Zelo pazljivo zasleduje položaj, da bi lahko stranka intervenirala, ko bo delavski razred to potreboval. Odbor poziva delavce k enotnosti.

Strela ga je ubila

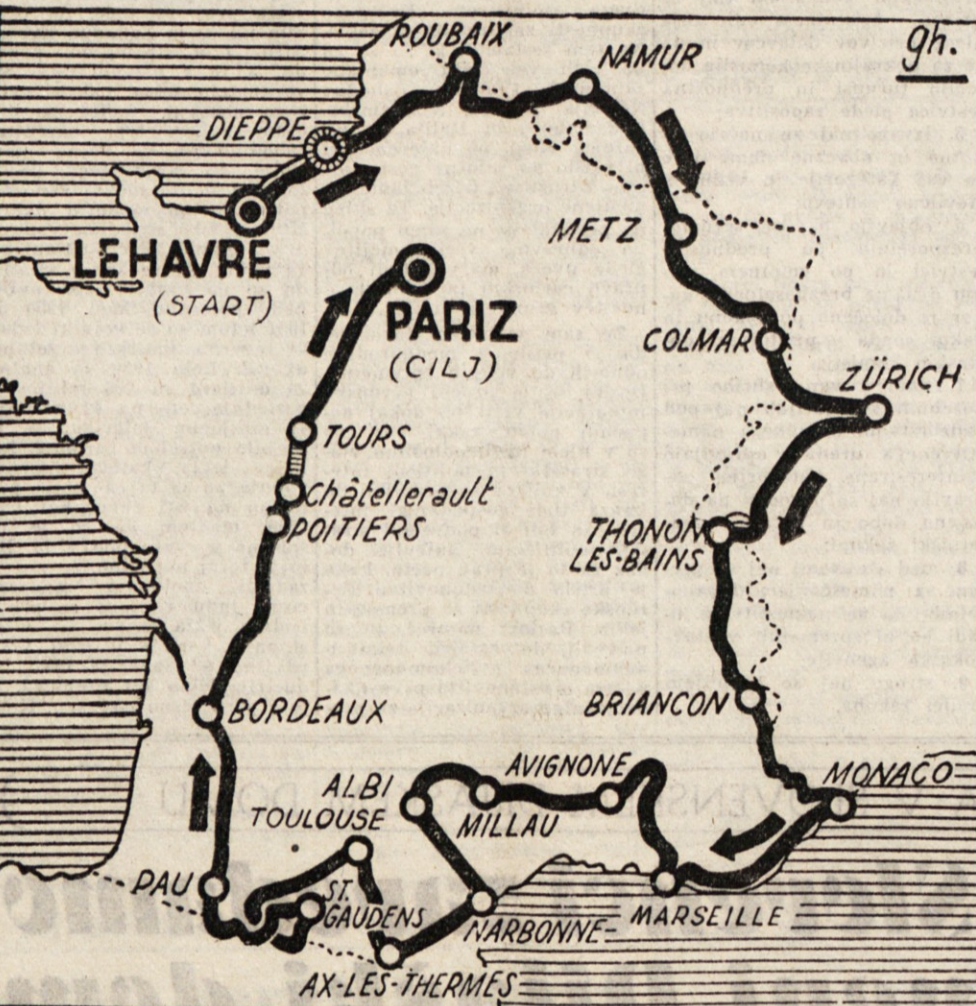
Nevitni, ki je zajela naše mesto v torko popoldne, je na Majnici, kjer je bila najhujša, povzročila smrt 82-letnega upokojenca Antonia Galassa iz Borgia Castello št. 25 v Gorici. Galasso je v prvih popoldanskih urah šel na breg Soče na Majnico, kamor je dnevno zahajal, da je tam kaj nabiral pesek, ki ga je nato prodajal. Ko se je nebo stemnilo in so črni oblaki grozili z nevihto, je Galasso vzelo kolo in odhitel na cesto, da bi prišel domov pred dežjem. Ko je bil na pol poti ga je zadel v tilnik strela; padel je onemogel na tla. To so opazili nekateri ljudje, ki so šli za njim in ga dohiteli z namenom, da bi mu pomagali; toda kakor hitro so se mu približali, so ugotovili, da bi bila vsa nadaljnja pomoč zaman, kajti Galasso je bil prišel tudi zdravnik, "kateremu pa ni preostalo drugega, kot da je ugotovil njegovo smrt. Ko so bili izvedeni vsi zakonski predpisi, so Galasso truplo odpeljali v mrtvašnico.

SPORTNI DNEVNIK

OD LE HAVRA DO PARIZA: 23 ETAP OD 7. DO 30. JULIJA

Danes prva etapa Le Havre-Dieppe

Prav tako bo že danes v Dieppu na avtomobilskem dirkališču dirka na kronometer (12 km) za moštva

LE HAVRE, 6. — Formalnosti pred začetkom letošnjega Tour de France so se končale danes zvečer v Razstavni palači v Le Havru. Od 130 vpisanih dirkačev je samo eden odpadel, in sicer Mirando, ki je sedaj pri voljnih, pa ni dobi potrebnega dopusta. Namesto njega bo nastopil v moštvi Jugovzhoda René Genin iz Marseille.

Danes popoldne so bili funkcije dirke in novinarji po Generalni transatlantski družbi povabljeni na sprejem na čezoceanski ladji Liberté. Bivši minister Courant, zupan Le Havra, je izrekel dobrodoščilo, odgovoril pa mu je Jacques Goddet, ravnatelj športnega lista L'Equipe.

Jutri se bo torej začela dolgotrajna, utrudljiva krožna dirka po Franciji. Kot velja dostikrat pravilo prima lectio brevis, tako so organizatorji dolocili, naj bo prva etapa kratka: samo 102 km. Toda to bi bilo vendarle premalo, pa so zato sklenili, da bodo morali dirkači v Dieppu voziti še na tamkajšnjem avtomobilskem dirkališču v dirki za čimboljši čas, in to ne kot posamezniki temveč v moštvi.

Italijansko moštvo je šlo na Tour brez Copija in brez Nencinija. Sestavljajo ga: Fornara, Astrua, Agostino Coletto, Monti, Benedetti, Fantini, Barozzi, Giudici, Bertoglio, Pezzi.

Sedaj pred začetkom, je daleč največji favorizirani končnega zmagovalca Francoz Louis Bobet.

KINO

CORSO. 17.00: »Ženska kaznilnica«, C. Johns.
VERDI. 17.00: »Hrabri«.
CENTRALE. 17.00: »Sin drugega«, W. Tubin in Amda.
VITTORIA. 17.30: »Okot v asfaltu«, J. Hawkins in E. Allan.
MODERNO. 17.00: »Mrtveci ne govorijo«.

MEDNARODNI SAHOVSKI

TURNIR V LJUBLJANI

Tudi po VI. kolu

Stahlberg v vodstvu

Sesto kolo mednarodnega sahovskega turnirja v Ljubljani je dalo naslednje rezultate: Karaklajić - Krivec remi, Witkowski - Grosek remi, Persitz - inž. Vidmar 0:1, Milčič - Bogdanović remi, Bertok - Z. Gabrovšek remi, Puc - Robatsch 0:1, Pirc - dr. Paoli 1:0, Padevski - Stahlberg prekinjeno, Kieninger - Udovčič remi.

Prekinjene partije: Kieninger - Karaklajić 1:0 (brez igre) in inž. Vidmar - Witkowski remi (prav tako brez nadaljevanja).

Po tem kolu je vodil še naprej švedski veleojster Stahlberg s štirimi točkami. Pol točke manj je imel Karaklajić, za njima pa je bila petorica Pirc, Udovčič, Grosek, Puc in letošnji prvak Slovenije Gabrovšek s tremi točkami.

Iz Moskve javljajo, da sta veleojster Reshevsky in njegov menažer Bisno sporočila, da je definitivno dogovorjen match Reshevsky - Fuderer, ki bo ob koncu letošnjega ali v začetku prihodnjega leta v New Yorku. Match bo obsegal 12 partij. Tudi ameriška mojstra Evans in Bisguier sta prav tako izrazila željo, da se srečata z dvema jugoslovanskima mojstrima.

Rusinja Jermolenko

rekorderka na 80 m zapr. LENINGRAD, 6. — Studentka Galina Jermolenko je postavila nov svetovni rekord v teku na 80 m z zaprekami s časom 10,8. Prejšnji rekord je bil 10,9.

TEKMOVANJE ZA SREDNJEVROPSKI POKAL

UDA (Praga)-BOLOGNA 4:2

VOJVODINA-SLAVIJA 0:0

Povratni tekmi bosta 9. julija v Pragi in Bratislavi

BOLOGNA, 6. — Danes zvečer je bila prva tekma za Srednjeevropski pokal med praskim moštvom UDA in Bologno. Moštvi sta nastopili v sledečih postavah:

UDA Praga: Paulis, Jemec, Novak; Trnka, Pluskal, Dvorak; Razdera, Masopust, Borovička, Prada, Kraus.

Bologna: Giorgilli, Giovannini, Favalli, Jensen, Greco, Ballacchi, Valetiniuzzi, Pivattelli, Cappelletti, Pozzan, Cervellati.

Sodil je Jugoslovčan Stefanović.

V vlažnem in hladnem vremenu se je zbralo kakih 10.000 gledalcev za začetek tekme ob 21.30. Gostje so se v prvem polčasu močno pritiskali proti vratom domačincev, kar je dovelo do zgornjega izraženo v razmerju kornjerjev 9:1. Sicer je res, da je Bologna od 20' imela moža manj, ker se je Cappelletti poškodoval pri trčenju s Pluskalom. Prvi gol so gostje dosegli v 10'. Dvorak je podal zvezi Masopustu, ki ni okleval, temveč mimo Giorcellija, ki mu je tekel nasproti, poslal v mrežo. Podobno je Giorcelliju, zagodel 13' pozneje, Prada. Sicer pa je imel vratar Bologne polne roke dela. Minuto pred koncem polčasa doseže gol tudi domači iz protinapada. Cervellati poda Pivattelliju, ta gre z žogo naprej in strelja neuranljivo.

V drugem polčasu igra Bologna ves čas z 10 možmi. V 23' povečajo čelni rezultat po Paradi. Dve minuti pozneje je sodnik Stefanović dosodil enajstmetrovko za Bologno, ki jo Pivattelli spremenil v gol. Toda v 29' je spet Masopust na vrsti, da zaključil svoje golov, ki jo je sam začel. Prada, ki je že tudi dosegel dva gola, pa je minuto kasneje zgrešil zrela priložnost za gol.

Gostje so bili vsekakor bolj polni igre z žogo pa tudi več povezanosti.

NOVI SAD, 6. — Nogometna tekma za evropski pokal med Vojvodino in češkoslovaškim moštvom Slavijs iz Bratislave se je končala neodločeno z 0:0. Igra je bila hitra, zanimiva, toda napadi z obeh strani so bili nenevarni. Vojvodina je danes igrala slabše kot proti Romi.

Honver 5

Wiener Sportklub 2

BUDIMPEŠTA, 6. — V današnji tekmi za Srednjeevropski pokal je Honver premagal Wiener Sportklub s 5:2 (3:2). Povratna tekma bo v soboto na Dunaju.

Botafogo-Roma 3:2

RIM, 6. — Prijateljska tekma med brazilskim moštvom Botafogo in Romo, ki je bila danes popoldne na olimpijskem stadionu pred 25.000 gledalci, se je končala z zmago gostov 3:2 (2:1).

Kljub odličnim igralcem v moštvi Botafogo je bila tekma monotona. Takoj v začetku je se imela Roma igrati v vodstvu, toda potem so vzele stvar v roke gostje, ki se pa niso niti preveč naprezali. Čeprav so lahko gledalci videli

mного žonglerstva in krasnih potez gostov, prave skupne igre le ni bilo.

Dinamo (Kijev) Partizan 0:0

KIJEV, 6. — Tekma med Dinamom iz Kijeva in beograjskim Partizanom se je končala neodločeno 0:0.

Mednarodna regata na Bledu v nedeljo

Na Blejskem jezeru je vsak dan živahnejše. Dan za dnem prihajajo novi tekmovalci za nedeljsko mednarodno regato. Med drugimi je prisel iz nemške skifiste Thomas Schneider, ki je bil lani najboljši na evropskem prvenstvu v double scullu, nadalje je prisel holandska skifistka Agnes Reuter.

Na jezeru je posebno v jutranjih urah in proti večeru močno razgibano. Vsi veslači izrabljajo še zadnje dneve za utrjevanje svojih moči. Med njimi sodijo Rusi, med najbolj marljivimi. Že za večer so priredili pripravovalne se nove goste, med njimi tudi 28-letno ekipo iz Romunije. Tudi domači veslačev je na vodi vsak dan več.

MOSKVA, 6. — Moštvo Moskva je danes prislo v Milano. Milan bo v četrtek igral proti Dinamu in 11. julija proti Spartaku.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO
Tisk: Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 7. t. m. ob 19.30 film Italfranco:

„Gospodične, ne šilite za mornarji!“

KINO NA OPČINAH

predvaja danes 7. t. m. z začetkom ob 18. uri

Meiro film: „SAMOTA“
Igralci: RAY MILLAND, NANCY DAVIS

MOTO GUZZI

LJUDSKI, ZA TURIZEM IN ŠPORT TOVARNIKI-15 STOTOV, PREVRNLJIVI VPLINJAJCI DELL'ORTO ∞ ∞ PRIBOR-NADOMESTNI DELI

DELAVNICA ZA POPRAVILA MOTORJEV

AVTOMOTODIESEL, BAT MONDIAL

TYROKA **CREMASCOLI** TRST

Ul. Fabio Severo 15 - Telefon 35903

ALFREDO MELILLO

Ulica Antonio Caccia 3 - tel. 96-032
(na vogalu Trga Stare mitnice)

TRGOVINA **TRST** DELAVNICA
telefon 96-159

Vsa kovrsna kolesa:
SPORTNA, POTNIŠKA, za OTROKE in za DIRKE

SPECIALNA KOLESA ZA DIRKACE
GUME najboljših tovarov za dirke: GARDIOL - CLEMENT - PIRELLI

GUME in ZRACNICE vseh mer in to najboljše tovarne PIRELLI, MICHELIN, za kolesa in motokicla

Velika izbira delov za dirkalna in turistična kolesa

Predstavnik koles znamk
BENOTTO - MELILLO - BIANCHI - LEGNANO
in motokiclov PARILLA (Milan) - motorjev NSU

CENE ZMERNE

Proizvodi za masazo »UNTO DEL MAGO« - Macerata

ARHON

Nova precizna švicarska ura

Izredna prodaja
cena 5.500 lir

Izključno zastopništvo:

LA GLESSIDRA
Zaloga ur: Longer, Aureole, Lanco, Moeris, Lemanla, Xaros
Via C. Battisti, 14 - Tel. 36231

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Druga knjiga)

TEŽKA JE POT DO UČENOSTI

25. Drugo poglavje: V CIRIL-METODOVI ŠOLI - UČITELJ ADAMIČ - NOVA KATASTROFA

4.

Govoril sem že o svojem velikem zanimanju za skoraj vse živali. To zanimanje je bilo že neke vrste ljubezen, zelo egoistična ljubezen, kakor je nasploh to čustvo velikokrat egoistično. Najrajši bi bil polovij vse, kar »leže ino grede«, in se prav posebno tisto, kar leta.

Ce se skušam zvižati nazaj v svoje takratno občutje, bi rekel, da ni bilo v tej moji ljubezni prav nič okrutnega ali sadističnega. Zlatih mimik in drugih živali nisem nikoli privezoval za nogo in jih spuščal v zrak. Vendar sem že osvetlil nekatere okrutnosti, ki sem jih bil prisiljen zagrešiti, če sem hotel zbrati metulje s takratnimi načini in sredstvi, ki so bila nezadostna. Podobnih in še hujših okrutnosti sem pozneje zaradi svoje najrazličnejše zbirateljske strasti zagrešil še več.

Ze zgodaj se je v meni pojavila želja, da bi imel doma pravcati živalski vrt. Pri hiši pa so bile samo mačke, zajci in kokoši, ki me razen mack prav zato niso posebno zanimale, ker so bile »domače«. Po vrtnu pa je letalo razen vrabcev se vse polno raznih drugih ptic. Po malem sem jih začel spoznavati: navadne in plave sinice, taščice, penice, kraljčki. Sem pa tja je vsivnila čez dvorice postovka ali celo skobec. Slavček je čudovito gostolov. Toda osem je ostal nereden. Jeseni so na »Zemljo« nalefala cela krdela lisčkov. Kdaj pa kdaj se je z njimi priteplo nekaj ciklov. Na Krasu sem v jeseni videl brinovke, kotorne in še kako drugo vrsto ptic, ki sem jim pozabil ime.

Otroku ni nikoli dovolj, da neko stvar, ki ga izredno zanima in ki jo ima celo rad, samo od daleč in le za trenutek gleda. Tako stvar bi hotel imeti doma, pri roki, da bi jo mogel gledati, kadar bi se mu zljubilo. Skratka: taki stvari bi hotel biti lastnik.

Metuljev ne moreš imeti doma živih za daljši čas: takoj se ti obetajo in njihova življenjska doba je zelo kratka. Če ga pa imaš prepranirane v škatli, se ti ohrani neizpremenjen tudi po leta in leta.

Kar se pticv in drugih višje razvitih živali tiče, bi jih bil hotel takrat imeti doma žive, v zanje kar najugodnejših prostorih. Toda za to bi bila potrebna velika sredstva in kdo bi mi jih naj dal? Kljub temu, da je bil oče dokaj uspešen uradnik in smo imeli hišo, sem imel zmerom občutek, da smo na moč siromašni. Vsakdo od mojih sošolcev je imel zmerom po kak krajcar, petico ali celo kronico v žepu. Jaz nikoli. Če je prav lilo kakor iz šafa, sem dobil krajcar za tramvaj, da sem se peljal v šolo. V tem je imela mama gotovo prav: oče je dajal od svoje plače premalo denarja za dom. Sicer mi tudi na misel ni prišlo, da bi bil kdaj vprašal za kakke izvensolske stvari: saj se za šolske potrebščine sem komaj izprosil. S tem sem pač tudi računl, da od doma ne bom dobil nič, in sem se s tem dejstvom zgodaj sprijaznil.

Ce bi si doma ne mogel omisliti živalskega vrta, pa sem si želel imeti vsaj svoj majhen muzej. V mestnem muzeju in v šoli sem videl nasopane ptice in četveronožce in nekaj takega bi si hotel postopoma pridobiti tudi jaz.

Toda tudi za to bi bila potrebna sredstva, ki jih nisem imel in tudi nisem vedel, kako bi do njih prišel. Ostala je torej želja in strast, da bi kaj takega imel. Če sem videl leš, tekati ali letati žival, sem jo moral ujeti in imeti.

Na tak primer, boljše dogodek, me je bil pred nedavnim spomnil Boris, ko sem bil nanj že skoraj pozabil.

Dejal sem, da je bil Adamič izvrsten mladinski psiholog, skorajda detektiv za odkrivanje otroških pregreškov. Kar je kdo prepovedanega prinesel s seboj je takoj iztaknil.

Nekdo se mi je le posrečilo, da sem ga bil ukanil. In celo temeljito ukanil.

V šolo grede, ne spominjam se točno, ali v Ulici San Cilino ali že na Akvedutu, je pred menoj naeknat vzfrfotal mlad vrabec. Kar zatrepetal sem od lovskega navdušenja in takoj planil za pticem. Vrabec je bil že toliko razvit, da je lahko že letal na krajše proge. Najbrž ga je bila mati vrgla iz gnezda, da bi se priučil letanju. Nekajkrat se mi je srečno izmuznil, toda revež je bil brzokone in utrujen i prestrašen, tako da mi je končno padel v šape.

Kaj zdaj z njim? Če bi ga nesel domov, bi gotovo zapadl solo. Da bi ga izpustil, mi se na misel ni prišlo. Bi se pač prvi živ ptic, ki mi je prišel v roke. Bil sem tako srečen, da sem ga imel, da bi ga zlepa ne hotel dati iz rok.

Nič. Prav lepo sem vrabca — ne našega Ubajda, ki bi sicer to kdaj tudi zaslužil, marveč srečnega mladega vrabca — zvil lepo v robec in tako zavitega vtaknil v žep. Pazil sem, da mu je ostal kljunček zunaj zavojca, da bi se siromak ne zadušil. Sirotica je bila se kar kroka, le kdaj pa kdaj je vsa zatrepetala, kakor bi jo bil polil z mrzlim curkom.

V šolo sem prišel s močno utripajočim sream. Bil sem srečen, razburjen in obenem sem trepetal pred možnostjo, da se vrabec v žepu ne bi kako izdal. Sošolci seveda nisem nobenemu zaupal svoje skrivnosti. Kaj se? Ce je bilo treba, sem znal čudovito molčati.

Ne tako vrabček v žepu. Prvo uro sva z malim ujetnikom krasno prebrodila. V odmoru pa je sirotica naeknat prav mlo začinknila.

»Ti! Si silisl? Ali ni začinkalo kakor mlad vrabec?« je vprašal eden izmed mojih sošolcev.

»Tudi meni se je zdelo«, je odvrnil drugi. Jaz sem pa

mirno sedel v klopi, z eno roko listal po knjigi, z drugo pa potlačil vrabca nekoliko globlje v žep.

Toda duša mi je bila kakor na natezalnici. Kaj bo, če se debelokljunček takole oglasi med poukom?

Res se je oglašil.

Adamič je s svojim tenkim ušesom takoj prisluhnul.

»Ali ima kdo vrabca pod klopijo?« je vprašal z nemilosrdnim muzanjem, ki smo ga vsi dobro razumeli: če bi zasacil ptica, gorje tistemu, pri katerem se je bilo to zgodilo.

Pa se je oglašil eden od mojih sošolcev: »Gospod učitelj, začinkalo je že prej, a se je gotovo silalo s strehe«.

»Streha je previsoka«, je dejal Adamič. »Najbrž gnezdičo vrabci kje v odtolčni cevi poleg okna.«

Okna so bila odprta in res se je, ko smo prisluhnili, zaslišalo civkanje prav neke pod oknom. Vedel sem iz opazovanja, da se mladiči radi oglašajo na civkanje. Zato sem vrabcu v žepu potegnil robec tudi čez kljun.

Ker človek ne more zlesti v vrabčjo kožo, bi težko odločil, kdo od naša je prestajal hujše muke. Pouka ni in ni hotelo biti konec.

Toda vzdržal sem in vrabec z mano. Ko se je pouk končal, sem stekel prvi na ulico in tekel potem skoraj vso pot do doma. Med potjo, ko ni bilo nobenega sošolca v bližini sem potegnil vrabca v robec iz žepa, mu osvobodil glavo in mu dal dihati. Se je bil živ in se je še kar hrabro držal.

Pred Fedrigovcem sem ga spet skril v žep, da bi mi ga kakšen mulo ne iztrgal iz rok. (Kako je bila taka previdnost upravičena, boste zvedeli ob drugi priliki).

Končno, končno sem le prislopljal domov in potegnil iz žepa svoj zaklad.

»Mama, mama, Vlado je ulovil vrabca«, so klicali otroci in stekli povedati mami.

»Kdaj si ga ujel?« me je vprašala mama.

»Ko sem šel v šolo.«

»In kje si ga imel ves čas pouka?«